

Dato: 19.mai 2010
Saksbehandler: Anna C B Moe

Miljøverndepartementet
P.B. 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@md.dep.no

Høringsuttalelse Klimakur 2020

Sektorrapport skogbruk -Tiltak og virkemidler for økt opptak av klimagasser fra skogbruk

ALLSKOG BA er skogeierandelslaget for over 8000 skogeiere fra Møre til Troms. Det er gjennomført internhøring av Klimakur 2020's sektorrapport om skogbruk i mange av våre 100 lokallag. Vi vil referere noen av innspillene nedenfor.

ALLSKOG er svært tilfreds med at skogbrukets klimapotensialer nå vurderes i en helhetlig klimasammenheng. Sektorrapporten og dens langsiktige tiltaksbeskrivelser av skogen som karbonforvalter er meget solid, og bør bli et svært viktig og samfunnsøkonomisk lønnsomt bidrag. Skogtiltakene er i tillegg kjente tiltak, som ved rett dimensjonering kan bidra til et bedre klima fra dag en. Samfunnsøkonomisk er tiltakene svært lønnsomme, mens tiltakene er mindre økonomisk interessante for den enkelte skogeier. Dette tilsier at staten må sterkere inn i finansieringen av investeringene enn i dag, og øke støtten med 100 -150 mill kr pr år.

Vi ser fram til realiseringen av Klimakur 2020. ALLSKOG og skogeierne Nordafjells er beredt til å bidra i gjennomføringen.

Høringsinnspill

Grøfterensk vil være både et kortsiktig og langsiktig tiltak, men er ikke nevnt i rapporten. Totalt sett dreier dette seg om betydelige arealer i Norge idet det er mange gamle grøftesystemer, og dette har vært et forsømt område i skogpolitikken i mange år. Å renske gjenvokste grøfter vil ha umiddelbar effekt på tilveksten, og effekten vil vare flere tiår. Skogforskningen viser at dette antakelig vil være det mest kostnadseffektive tiltaket for å øke produksjonen, jfr. Skogforsk nr. 6 1991. Det samme uttales i en svensk rapport; "En skogspolitikk i takt med tiden" fra 2008. Grøfterensk er lett å organisere, men krever stabile virkemidler slik at entreprenører kan satse på dette over år. Fra Nord Salten Skogeierlag meldes det at det finnes flere eksempler i skogene hvor rester av grøfting eksisterer. Det er tydelig forskjell på skogen i positiv retning der det er grøftet. Produksjonspotensialet ved grøfterensning kan derfor bli betydelig.

Klimaskogbygging og bruk av høyproduktive treslag

ALLSKOG vil svært gjerne løfte forslaget om klimaskogbygging som Klimakur vurderer. Dette forslaget kan bli et av de raskest virkende tiltak man kan tenke seg i Norge.

Gjengroingsområdene våre er tidligere avskogede områder. Kystskogbruket har vurdert dette til å være 10 mill da som med enkle midler kan sette i produksjon.

Sektorrapporten nevner ikke i sine vurderinger viktigheten ved å bruke optimale klimagassbindende treslag. Ved i større grad å bruke treslagene sitka eller lutz oppnår man fort den dobbelte produksjonen i forhold til norsk gran, og risikoen mot stormfelling halveres. Disse treslagene vokser meget godt i maritime miljøer, hvor norsk gran ikke kan brukes.

Virkeskvaliteten med tanke på sekundærbinding er omtrent like god som for norsk gran. Sitka har for øvrig vært i bruk i norsk og europeisk skogbruk siden begynnelsen av forrige århundre. I slike plantasjepregede klimaskoger vil derfor disse treslagene kunne gi særdeles kostnadseffektive klimabidrag. Det er i tillegg viktig å kunne se på skogens karbonbinding som et produkt som skogen leverer hvert år, og ikke som en leveranse som gis når skogen hogges. For klimaet er det bindingen hvert år som er viktig, og ikke i hvilket år i framtiden treet hogges.

Fullstendige verdikjeder og virkeskvalitet

I tillegg til å produsere mest mulig i biomasse i skogene, er det også meget viktig å forlenge lagringen i trevirket etter hogsten. Da må man produsere kvalitetsvirke og ha velutviklede verdikjeder som kan utnytte dette verdifulle råstoffet i varige produkter og bioenergi. For å oppnå det kreves mange og godt samarbeidende verdikjeder. Det er derfor svært viktig å utvikle Norges skogverdikjeder videre, og de må ha rammebetingelser som gjør at de kan konkurrere med andre land. Kraftsituasjonen må derfor ha spesiell oppmerksomhet i Norge. Svikter dette mister vi avgjørende deler av skogstrategien.

Forutsetninger for økt avvirkningsnivå og aktivt skogbruk

”Selv om skogpolitikken ikke har vært begrunnet i klimahensyn, kan likevel flere virkemidler i eksisterende form bidra til å utløse deler av potensialene i tiltakene. Disse kan også justeres for å gi større effekt. Siden optimalt karbonopptak i skogen er viktigere for samfunnet enn for den enkelte skogeier, vil det være nødvendig at investeringene dekkes gjennom offentlige støtteordninger og/eller at det bevilges midler over statsbudsjettet. Økonomiske virkemidler kan kombineres med krav for å gi større styringseffektivitet.” (Klimakur 2020)

ALLSKOG er helt enig i dette og de foreslåtte tiltakene i rapporten, men i tillegg må disse forutsetningene være tilstede;

- Markedet for bioenergi, trekull i industrien og biodrivstoff må etableres, må ha en betalingsdyktighet som gjør uttak av trevirke lønnsomt for skogeier
- Utbygging av skogsveinettet må økes, spesielt i Kystskogbruket. En styrking av tilskuddsordningen er avgjørende for å få til rasjonelle løsninger på tvers av eiendomsgrensene. Miljøforvaltningens bruk av INON-indikatoren legger hindringer for skogsbilvegutbyggingen. Dette bør endres slik at aktivt skogbruk kan opprettholdes også der infrastrukturen er dårlig utbygd i dag.
- Tre som byggemateriale bør erstatte andre mer produksjonsintensive materialer.
- Det må oppleves som økonomisk interessant å avvirke. Dagens skattesystem tilfredsstillende ikke i tilstrekkelig grad dette kriteriet.
- Klimakur 2020s forslag om 28% skatt, eller et eget skogbruksfradrag må realiseres.
- Rammebetingelsene for transport må bedres.

Beskrivelse av virkningen av dagens tilskuddsordning, med eksempel fra Hegra skogeierlag i Nord-Trøndelag.

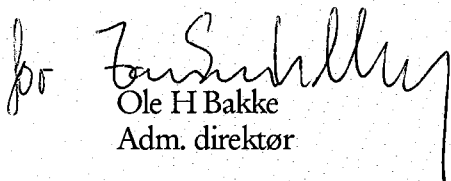
Fagfolk i skogbruket anbefaler et intensivt skogkulturarbeid for å sikre framtidsskogen og god ressurstilgang og forvaltning. Dette innebærer en høy kostnad som ikke vil forrente seg for skogeieren. Mange skogeiere satser derfor på naturlig foryngelse og/eller å plante 50 skogplanter pr daa. Dagens økonomiske realiteter kommer i direkte konflikt med det som vil være riktig i klimasammenheng og langsiktig samfunnsnytte.

Med dette bakteppet vil det beste samfunnsøkonomiske klimatiltaket være å foreta planting og stell av skog slik fagfolk anbefaler. Dette innebærer at en om 70-100 år kan høste fra 50-80 m³ pr. daa mot dagens naturskog hvor det er ca. 15 m³ pr. daa.

I tidsrommet fra 1970 til 1994 lå avvirkingen i Hegra på 30-40.000 m³ årlig på ca 2500 daa. Disse arealene trenger nå ungskogpleie for å utvikle seg på en god måte. For å få til dette er en pr i dag avhengig av tilgang på offentlig tilskuddsmidler. Tildeling av NMSK midler for Stjørdal kommune er i 2010 på 345000.- kr. Dette er kun nok til å gi 1,- kr i tilskudd pr. skogplante til kommunens skogeiere. Til ungskogpleie og annen skogkultur finnes det dermed ikke midler.

ALLSKOG mener at en oppdimensjonering av dagens tilskuddsordninger i skogbruket kan medvirke til å sikre framtidsskogen og øke skogens bidrag i klimasammenheng.

Med vennlig hilsen
ALLSKOG BA

Ole H Bakke
Adm. direktør